

**ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

Факультет педагогіки, психології та мистецтв

Кафедра мистецької освіти

ОРКЕСТРОВИЙ КЛАС

СИЛАБУС

2021-2022 навчальний рік

Силабус – це персоніфікована програма викладача для навчання студентів з кожного предмета, що оновлюється на початок кожного навчального року.

Силабус з Оркестрового класу розроблений відповідно до освітньої програми "**Середня освіта (Музичне мистецтво та Художня культура)**" підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня і другого (магістерського) рівня та згідно навчального і робочого навчального планів.

Силабус розглянутий на засіданні кафедри мистецької освіти

Протокол від «25» січня 2021 року № 6

Завідувач кафедри _____
(підпис)

Стрітьєвич Т.М.
(ініціали та прізвище)

Розробник: Стукаленко Зоя Михайлівна,
кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри музичного мистецтва та методики музичного виховання

Ел. адреса: stukalenkoz@gmail.com

Контактний телефон: 050-650-73-77

Графік консультацій: понеділок–четвер об 11.10, к. № 9, № 11

1. Опис навчальної дисципліни

Назва дисципліни:	Оркестровий клас
Код навчальної дисципліни за ОПП:	НФ-02, ПП-01, ПП-02, НФ-03, НФ-01, НП-08
Спеціальність:	014 Середня освіта (Музичне мистецтво)
Освітньо-професійна програма:	Середня освіта (Музичне мистецтво та художня культура)
Рівень вищої освіти:	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Форма навчання:	Денна
Курс:	1–6 к.
Семестр:	1–8
Тип дисципліни	Нормативна
Кількість кредитів	26,5
Блоків (модулів)	3
Загальна кількість годин	795
Тижневих годин для денної форми навчання	16
Лекції	
Практичні, семінарські	340 год.
Самостійна робота	455
Індивідуальне науково-дослідне завдання (есе, аналітичний звіт, тези тощо)	
Вид підсумкового контролю:	Залік, екзамен
Сторінка дисципліни на сайті університету	http://moodle.kspu.kr.ua/enrol/index.php?id=661
Зв'язок з іншими дисциплінами.	«Основний музичний інструмент», «Додатковий музичний інструмент», «Оркестрове диригування», «Теорія музики», «Гармонія», «Музична література», «Аналіз музичних форм».

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни "Оркестровий клас" полягає у формуванні у студентів професійних знань, умінь і навичок гри в ансамблі, а також управління оркестровим колективом на основі оволодіння сучасними методами та прийомами роботи.

Завдання вивчення навчальної дисципліни "Оркестровий клас" передбачає:

- ознайомлення студентів зі специфікою оркестрового виконавства;
- опанування студентами навичками оркестрової гри засобом вивчення кращих зразків вітчизняної та зарубіжної класичної, народної й сучасної музики;
- подальший розвиток індивідуальних музичних здібностей та виконавських умінь студентів;
- формування та розвиток навичок управління дитячим оркестровим колективом;
- розвиток артистизму та формування сценічної культури;
- розвиток у студентів інтересу і любові до професії вчителя музики.

3. Компетентності та результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни "Оркестровий клас" у студента мають бути сформовані/закріплені такі компетентності: Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; відповідність сучасним вимогам до артиста ансамблю (оркестру, хору, капели бандуристів): володіння навичками колективного музикування, вільне читання з листа музичних творів будь-якої складності, високий рівень технічної майстерності; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних нотних джерел; оцінювання художньої цінності музичних творів для використання у власних концертних програмах; здатність проведення досліджень на відповідному рівні; формування, розвиток та вдосконалення художнього смаку публіки через пропаганду найкращих досягнень музичного мистецтва та культури; здійснення організаційно-диригентської роботи в навчальних закладах: планування та організація творчої діяльності мистецького колективу (оркестру, ансамблю, хору, капели бандуристів); вивчення та оцінювання потенціалу творчого колективу, прогнозування результатів діяльності колективу, окреслення шляхів подальшого розвитку творчого колективу; використання знань психологічних аспектів роботи в колективі, закономірностей спілкування та взаємодії творчих особистостей, норм професійної етики.

У результаті вивчення навчальної дисципліни "Оркестровий клас" студент повинен:

знати:

зміст навчального матеріалу курсу, мати системні, повні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальної програми, усвідомлено використовувати їх у розв'язанні актуальних проблем розвитку музично-педагогічної освіти, при аналізі навчально-методичних матеріалів, навчальних планів і навчальних програм робити правильні висновки, приймати обґрунтовані рішення.

уміти:

досконало володіти понятійним апаратом, мати сформовані міцні практичні навички з подальшого самостійного опрацювання теоретичних та практичних питань, уміти оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно розучувати твори різних епох, художніх напрямків, стилів і жанрів, давати образні словесні пояснення до зразків музичного мистецтва, емоційно й дохідливо розповідати школярам про музику, самостійно добирати та користуватися джерелами інформації й архівними матеріалами.

4. Зміст дисципліни. Календарно-тематичний план

Тиж. / дата / год.	Тема, план	Форма діяльності (заняття) /	Література Ресурси в Інтернеті	Самостійна робота, завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
Тиж. 1-4. 48 акад. год.	Модуль I. Формування початкових навичок оркестрової гри Тема 1. Вивчення специфіки оркестрового та ансамблевого виконавства.	Практичне заняття	1. Лапченко В.П. Методика початкового навчання гри в оркестрі народних інструментів. – К., 1983. 2. Ильченко А. А. Повышение эффективности обучения студентов музыкально-педагогических факультетов пединститутів в оркестровом классе : автореф. дис. на соискание учёной степени канд. пед. наук : спец. 13.00.01 „Теория и история педагогики” / А. А. Ильченко. – К., 1980. – 22 с. 3. Квитка К. В. К изучению украинской народной инструментальной музыки // Квитка К.В. Избранные труды : В 2-х томах / Сост. и коммент. В. Л. Гошовского. – Т. 2. – М. : Сов. композитор, 1973. – С. 251–276. 4. http://conf.vntu.edu.ua/humed/2008/tx/Sidlezka.php 5. https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9E%D1%80%D0%BA%D0%B5%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B8_%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D1%85_%D1%96%D0%BD%D1%81%D1%82%D1%80%D1%83%D0%BC%D0%B5%	Опрацювати питання: 1. Становлення та розвиток оркестрового мистецтва в Україні. 2. Класифікація оркестрів народних інструментів. 3. Розкрити сутність поняття «оркестр народних інструментів». 4. Чим відрізняються між собою струнно-смічковий та струнно-щипковий оркестри? 5. Типи народних оркестрів? 6. Основні форми та методи роботи в оркестровому класі. 7. Назвати народно-оркестрові колективи, що функціонують на сьогодні в Україні. 8. Опрацювати питання „Класифікація інструментарію народних оркестрів». (65 год)	1	До 29.09.19

			D0%BD%D1%82%D1%96%D0%B2			
Тиж. 5–9. 48 акад. год.	Тема 2. Укладання репертуару оркестру.	Практичне заняття	1. Гуцал В. Київський оркестр народних інструментів / В. Гуцал // Народна творчість та етнографія. – 1975. – № 1. – С. 88–89. 2. Гуцал В. Грає оркестр українських народних музичних інструментів / В.Гуцал.– К.: Мистецтво, 1978. – 168 с. 3.Іваницький А. І. Українська народна музична творчість: навч. посіб. / А. І. Іваницький / під ред. М. Поплавського / М-во культури і мистецтв України; КНУКіМ. – [2-е вид., допрацьоване]. – К.: Музична Україна, 1999. – 222 с. 4. Коробецька С. Ю. Оркестр як фактор стилеутворення / С. Ю.Коробецька // Українське музикознавство: науково-методичний збірник. – Київ: НМАУ, 2002. – Вип. 31. – С. 259–268.Мазель Л. А., 5. Цуккермаг В.А. Анализ музыкальных произведений. – М., 1967. – Т.1. 6.http://conf.vntu.edu.ua/humed/2008/tx/Sidlezka.php 7.https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9E%D1%80%D0%BA%D0%B5%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B8_%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D1%85_%D1%96%D0%BD%D1%81%D1%82%D1%80%D1%83%D0%BC%D0%B5%	1. Опрацювати питання: Музично-теоретичний аналіз оркестрових творів. 2. Ознайомлення з творчістю композиторів (П. І.Чайковський «Танець Феї Драже» (із балету «Лускунчик», В. Семенов «Севдана» (із болгарської сюїти), В. Семенов «Дайчово хоро», О. Білаша «Журавка», В. Андрєєв «Грезы», Ж. Бізе, Е. Мартон «Тоска»). 3. Критерії підбору репертуару в оркестровому класі. 4. Добір та систематизація оркестрового репертуару для роботи з учнівськими оркестрами народних інструментів (ансамблями). 5. Робота з партитурами: читання партитури твору за фортепіано; музично-теоретичний аналіз твору; накреслення виконавського плану; визначення оркестрових труднощів.	1	До 03.11.19

			D0%BD%D1%82%D1%96%D0%B2	(65 год).		
Тиж. 10-13 48 акад. год.	Тема 3. Формування навичок оркестрової гри.	Практичне заняття	1. Воеводин В. Пособие для руководителя студенческого оркестра народных инструментов / В. Воеводин. – К.: Гос. метод. центр учеб. заведений к-ры и ис-в, 2003. – 143 с. 2. Гуменюк А. Українські народні музичні інструменти / А. Гуменюк. – К.: Наукова думка, 1967. – 241 с. 3. Іваницький А. І. Українська народна музична творчість: навч. посіб. / А. І. Іваницький / під ред. М. Поплавського / М-во культури і мистецтв України; КНУКіМ. – [2-е вид., допрацьоване]. – К.: Музична 4. Ільченко О. О. Формування репертуару для самодіяльного оркестру народних інструментів // Репертуар колективів художньої самодіяльності: Метод. рек. для керівників колективів муз. худож. самодіяльності. 36. статей / Упор. О.Г. Миронюк. – К.: Муз. Україна, 1985. – 49 с. 5. Ильченко А. А. Повышение эффективности обучения студентов музыкально-педагогических факультетов пединститутів в оркестровом классе : автореф. дис. на соискание учёной степени канд. пед. наук : спец. 13.00.01 „Теория и история педагогики” / А. А. Ильченко. – К., 1980. – 22 с. 6. Квитка К. В. К изучению	Опрацювати питання: 4. Ознайомлення з творчістю композиторів (Й.С Бах, В. Андреев, Ж. Бізе, Е. Мартон). 5. Розкриття індивідуальних рис стилю композиторів. 6. Робота над штрихами (тремоло, спікато, легато, нон лігато, атака звука, стаккато, нон лігато, удар, акцент). 7. Робота над динамічними відтінками (F, P, FF, PP, mf ,mp). 7. Опрацювати питання на тему «Формування та вдосконалення навичок оркестрової гри». (65 год)	1	До 01.12.19

			української народної інструментальної музики // Квитка К.В. Избранные труды : В 2-х томах / Сост. и коммент. В. Л. Гошовского. – Т. 2. – М. : Сов. композитор, 1973. – С. 251–276. 7. https://naurok.com.ua/vistup-na-pedagogichniy-radi-organizaciyi-osnovi-roboti-dityachogo-orkestru-76856.html			
Тиж. 14-20. 50 акад. год.	Модуль II. Удосконалення навичок оркестрової та ансамблевої гри. Тема 4. Моделювання педагогічних ситуацій.	Практичне заняття	1. Воеводин В. Пособие для руководителя студенческого оркестра народных инструментов / В. Воеводин. – К.: Гос. метод. центр учеб. заведений к-ры и ис-в, 2003. – 143 с. 2. Гуменюк А. Українські народні музичні інструменти / А. Гуменюк. – К.: Наукова думка, 1967. – 241 с. 3. Іваницький А. І. Українська народна музична творчість: навч. посіб. / А. І. Іваницький / під ред. М. Поплавського / М-во культури і мистецтв України; КНУКіМ. – [2-е вид., допрацьоване]. – К.: Музична 4. Ільченко О. О. Формування репертуару для самодіяльного оркестру народних інструментів // Репертуар колективів художньої самодіяльності: Метод. рек. для керівників колективів муз. худож. самодіяльності. Зб. статей / Упор. О.Г. Миронюк. – К.: Муз. Україна, 1985. – 49 с. 5. Ільченко А. А. Повышение эффективности обучения студентов	Опрацювати питання: 1. Виконання партій оркестрових творів, над якими працюють студенти старших курсів. 2. Доскональне вивчення творів, які виносяться на екзамен з оркестрового класу та оркестрового диригування. 3. Засвоєння форм і методів роботи з дитячими музично-інструментальними колективами. 4. Ескізна форма роботи над творами, які можуть застосовуватись у роботі з учнівськими оркестрами та ансамблями народної музики. 5. Добір та систематизація оркестрового репертуару для роботи з учнівськими	1	До 06.03.20

			музыкально-педагогических факультетов пединститут в оркестровом классе : автореф. дис. на соискание учёной степени канд. пед. наук : спец. 13.00.01 „Теория и история педагогики” / А. А. Ильченко. – К., 1980. – 22 с. 6. Квитка К. В. К изучению украинской народной инструментальной музыки // Квитка К.В. Избранные труды : В 2-х томах / Сост. и коммент. В. Л. Гошовского. – Т. 2. – М. : Сов. композитор, 1973. – С. 251–276. 7. http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/26850/1/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0%20%D0%9E%D1%80%D0%BA%D0%B5%D1%81%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9%20%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D1%81%203%20%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81%20%202018-2019%20%281%29.pdf	оркестрами народних інструментів (ансамблями). 5. Зробити аранжування твору для оркестру народних інструментів (на вибір). (65 год)		
Тиж. 21-28 50 акад. год.	Тема 5. Подальше удосконалення навичок оркестрової та ансамблевої гри.	Практичне заняття	1. Воеводин В. Пособие для руководителя студенческого оркестра народных инструментов / В. Воеводин. – К.: Гос. метод. центр учеб. заведений к-ры и ис-в, 2003. – 143 с. 2. Гуменюк А. Українські народні музичні інструменти / А. Гуменюк. – К.: Наукова думка, 1967. – 241 с. 3. Іваницький А. І. Українська народна музична творчість: навч. посіб. / А. І. Іваницький / під ред. М.	Опрацювати питання: 1. Вивчення більш складних оркестрових творів великої форми, мініатюр, п'єс, обробок народних мелодій, оригінальних творів сучасної музики. 2. Вивчення акомпанементів до вокальних, хорових та інструментальних творів.	1	До 30.04.20

		Поплавського / М-во культури і мистецтв України; КНУКіМ. – [2-е вид., допрацьоване]. – К.: Музична 4. Ільченко О. О. Формування репертуару для самодіяльного оркестру народних інструментів // Репертуар колективів художньої самодіяльності: Метод. рек. для керівників колективів муз. худож. самодіяльності. Зб. статей / Упор. О.Г. Миронюк. – К.: Муз. Україна, 1985. – 49 с. 5. Ільченко А. А. Повышение эффективности обучения студентов музыкально-педагогических факультетов пединститут в оркестровом классе : автореф. дис. на соискание учёной степени канд. пед. наук : спец. 13.00.01 „Теория и история педагогики” / А. А. Ильченко. – К., 1980. – 22 с. 6. Каргин А.С. Работа с самодеятельным оркестром русских народных инструментов. – М., 1982. 7. Квитка К. В. К изучению украинской народной инструментальной музыки // Квитка К.В. Избранные труды : В 2-х томах / Сост. и коммент. В. Л. Гошовского. – Т. 2. – М. : Сов. композитор, 1973. – С. 251–276.	3. Засвоєння студентами методичних засад виховання школярів засобами колективно-інструментального музикування (знання принципів організації учнівських оркестрів та інструментальних ансамблів, методів формування в учнів навичок ансамблевої гри, опанування методики репетиційної роботи, методів добору, систематизації й адаптації оркестрово-ансамблевого репертуару тощо). 4 Читання нот з аркуша. 5. Ескізна робота над творами як проміжна форма навчальної діяльності між читанням з аркуша та доскональним засвоєнням музичного твору. (65 год).		

Тиж. 29-30. 48 год.	Модуль III. Музично-просвітницька та концертно-виконавська діяльність студентів. Тема 6. Моделювання професійної діяльності керівника оркестру.	Практич не заняття	1. Воеводин В. Пособие для руководителя студенческого оркестра народных инструментов / В. Воеводин. – К.: Гос. метод. центр учеб. заведений к-ры и ис-в, 2003. – 143 с. 2. Гуменюк А. Українські народні музичні інструменти / А. Гуменюк. – К.: Наукова думка, 1967. – 241 с. 3. Іваницький А. І. Українська народна музична творчість: навч. посіб. / А. І. Іваницький / під ред. М. Поплавського / М-во культури і мистецтв України; КНУКіМ. – [2-е вид., допрацьоване]. – К.: Музична 4. Ільченко О. О. Формування репертуару для самодіяльного оркестру народних інструментів // Репертуар колективів художньої самодіяльності: Метод. рек. для керівників колективів муз. худож. самодіяльності. Зб. статей / Упор. О.Г. Миронюк. – К.: Муз. Україна, 1985. – 49 с. 5. Ільченко А. А. Повышение эффективности обучения студентов музыкально-педагогических факультетов пединститутов в оркестровом классе : автореф. дис. на соискание учёной степени канд. пед. наук : спец. 13.00.01 „Теория и история педагогики” / А. А. Ильченко. – К., 1980. – 22 с. 6. Квитка К. В. К изучению украинской народной инструментальной музыки // Квитка К.В. Избранные труды : В 2-х томах /	Опрацювати питання: 1. Добір та систематизація оркестрового репертуару для роботи з учнівськими оркестрами народних інструментів (ансамблями). 2. Робота з партитурами: читання партитури твору за фортепіано; музично-теоретичний аналіз твору; накреслення виконавського плану; визначення оркестрових труднощів. 3. Дати аналіз педагогічних ситуацій і диригентської діяльності студентів. 4. Зробити усний аналіз власної диригентсько-оркестрової діяльності. 5. Зробити оркестрове перекладення з клавіру (на вибір). 6. Опрацювати питання на тему «Формування сценічної культури виконавців в оркестровому класі». (65 год)		До 15 .05.20

			Сост. и коммент. В. Л. Гошовского. – Т. 2. – М. : Сов. композитор, 1973. – С. 251–276. 7. http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/571/1/T_Plyachenko_Vyhovannja%20shkoljariv_IVM.pdf			
Тиж. 31-32. 48 акад. год.	Тема 7. Концертна діяльність оркестру. Тематичні концерти.	Практичне заняття	1. Каргин А. С. Работа с самодеятельным оркестром русских народных инструментов. – М., 1982. 2. Кондрашин К. О дирижерском искусстве. – Л.; м., 1970. 3. Кофман Р. И. Виховання диригента: психологічні особливості. – К., 1986. 4. Марцинковський С. Концертна практика: проблеми і розвиток / С. Марцинковський // Музика. – 1983. – № 6. – С. 19. 5. Савин В. В. О воспитании навыков самостоятельной подготовки к репетиционному периоду производственной практики студентов / В. В. Савин // Развитие творческих способностей студентов в процессе изучения дисциплин оркестрового цикла : сб. науч. Трудов ЛГИК им. Н. К. Крупской. – Л. : ЛГИК, 1985. – Т. 99. – С. 81–91. 6. Хайкин, Б. Э. Беседы о дирижерском ремесле: статьи / Б. Э. Хайкин. – Москва: Сов. композитор, 1984. 7. Юцевич Ю. Е. Словник-довідник. – Вид. 2-ге, переробл. і доп. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2009. – 352 с.	Опрацювати питання: 1. Дати аналіз педагогічних ситуацій і диригентської діяльності студентів. 2. Зробити усний аналіз власної диригентсько-оркестрової діяльності. 3. Відвідати репетиції одного з творчих музичних колективів (за вибором студента). Вивчити особливості організаційного процесу та ознайомитися з історією створення особливостями добору репертуару та планування репетиційної роботи. 4. Відвідати концертний виступ одного з творчих колективів (визначених викладачем) та здійснити аналіз виступу (склад учасників, репертуар, інструментарій, звуковий баланс, сценічна культура тощо). (65 год)	1	До 29.05.20

5. Література для вивчення дисципліни

1. Барсова И. Книга об оркестре / И. Барсова. – [2-е изд]. – М.: Музыка, 1978. – 208 с.
2. Воеводин В. Пособие для руководителя студенческого оркестра народных инструментов / В. Воеводин. – К.: Гос. метод. центр учеб. заведений к-ры и ис-в, 2003. – 143 с.
3. Гинзбург Л. О работе над музыкальным произведением. - М.: Музыка, 1981. – 144 с.
4. Гуменюк А. Українські народні музичні інструменти / А. Гуменюк. – К.: Наукова думка, 1967. – 241 с.
5. Ержемский Г. Л. Дирижеру XXI века Психолінгвістика професії. – СПб. – 2007.
6. Ержемский, Г. Л. Психология дирижирования: некоторые вопросы исполнительства и творческого взаимодействия дирижера с музыкальным коллективом. – Москва : Музыка, 1988.
7. Ильченко А. А. Повышение эффективности обучения студентов музыкально-педагогических факультетов пединститут в оркестровом классе : автореф. дис. на соискание учёной степени канд. пед. наук : спец. 13.00.01 „Теория и история педагогики” / А. А. Ильченко. – К., 1980. – 22 с.
8. Ихманицкий М. И. Новые тенденции в современной музыке для русского народного оркестра. – М., ГМПИ им. Гнесиных, 1981.
9. Іваницький А. І. Українська народна музична творчість: навч. посіб. / А. І. Іваницький / під ред. М. Поплавського / М-во культури і мистецтв України; КНУКіМ. – [2-е вид., допрацьоване]. – К.: Музична Україна.
10. Ільченко О. О. Формування репертуару для самодіяльного оркестру народних інструментів // Репертуар колективів художньої самодіяльності: Метод. рек. для керівників колективів муз. худож. самодіяльності. Зб. статей / Упор. О. Г. Миронюк. – К.: Муз. Україна, 1985. – 49 с.
11. Каргин А. С. Работа с самодеятельным оркестром русских народных инструментов. – М., 1982.
1. Квитка К. В. К изучению украинской народной инструментальной музыки // Квитка К.В. Избранные труды : В 2-х томах / Сост. и коммент. В. Л. Гошовского. – Т. 2. – М. : Сов. композитор, 1973. – С. 251–276.
12. Клебанов Д. Искусство инструментовки. Киев, 1972.
13. Кондрашин К. О дирижерском искусстве. – Л.; м., 1970.
14. Кофман Р. І. Виховання диригента: психологічні особливості. – К., 1986.
15. Кучерук В. Ф. Грає оркестр українських народних інструментів: Навчально- методичний посібник / В. Ф. Кучерук – Редакційно-видавничий відділ «Вежа» ВДУ імені Лесі Українки – Л., 2005. – 258 с.

16. Кучерук В. Ф., Кучерук Н. П., Олексюк О. М. Оркестровий клас: Навчальний посібник/ В. Ф. Кучерук – Редакційно-видавничий відділ «Вежа» ВДУ імені Лесі Українки – Л., 2010.
17. Марцинковський С. Концертна практика: проблеми і розвиток / С. Марцинковський // Музика. – 1983. – № 6. – С. 19.
18. Мусин И. А. О воспитании дирижера: очерки / – Л., 1987. – 247 с., нот.
19. Оркестр русских народных инструментов и проблемы воспитания дирижера: Сб. трудов /ГМПИ им. Гнесиных. – М., 1986. Вып. 85.
20. Охманюк В. Ф. Оркестровий клас : навч.-метод. посіб. / В. Охманюк ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк : Вежа-Друк, 2015. – 193 с.
21. Пазовский А. Записки дирижера / Общая редакция В.Кухарского. – М., 1968. – 562 с.
22. Пазовский А. М. Записки дирижера. – М., 1968.
23. Савин В. В. О воспитании навыков самостоятельной подготовки к репетиционному периоду производственной практики студентов / В. В. Савин // Развитие творческих способностей студентов в процессе изучения дисциплин оркестрового цикла : сб. науч. Трудов ЛГИК им. Н. К. Крупской. – Л. : ЛГИК, 1985. – Т. 99. – С. 81–91.
24. Сидельников Л. Симфоническое исполнительство / Л. Сидельников. – М., 1991.
25. Сточанська М. П. Земле, моя земле, я люблю тебе (ансамбль бандуристів): Навч.- репертуарний посіб.– Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2009. – 264 с.
26. Стукаленко З. М. Музичний калейдоскоп, вип. 2. Кропивницький: ФОП Піскова М.А. 2019. – 282 с.
27. Стукаленко З. М. Народний оркестр як чинник професійного зростання майбутнього педагога-музиканта. – Народознавчі зошити Т. 1. № 145 Інститут народознавства НАН України, Львів, 2019. – С. 99–102.
28. Стукаленко З. М. Основи техніки оркестрового диригування майбутнього вчителя музичного мистецтва. Warszawa: Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2017. – С. 26–35.
29. Стукаленко З. М. Формування виконавської майстерності студентів в оркестровому класі. Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Сер.: Педагогічні науки № 107 (2) С. 182–189.
30. Хайкин, Б. Э. Беседы о дирижерском ремесле: статьи / Б. Э. Хайкин. – Москва: Сов. композитор, 1984.
31. Шахматов, Н. М. Инструментовка для оркестра русских
32. Юцевич Ю. Є. Словник-довідник. – Вид. 2-ге, переробл. і доп. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2009. – 352 с.
33. Яремко Б. Уторопські сопілкові імпровізації. – Рівне: Ліста, 1997.– С. 4.

Інформаційні ресурси

1. Оркестри народних інструментів Матеріал з Вікіпедії – вільної енциклопедії
<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9E%D1%80%D0%BA%D0%B5%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D1%85%D1%96%D0%BD%D1%81%D1%82%D1%80%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%96%D0%B2>
2. Пляченко Т. М. Виховання школярів засобами колективно-інструментального музикування
http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/571/1/T_Plyachenko_Vyhovannja%20shkoljariv_IVM.
3. Організаційні умови роботи дитячого оркестру. <https://naurok.com.ua/vistup-na-pedagogichniy-radi-organizaciyni-osnovi-roboti-dityachogo-orkestru-76856.html>
4. Оркестровий клас. Навчальна програма для студентів психолого-педагогічного факультету зі спеціальності 6. 010100 - педагогіка і методика середньої освіти. Музика <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/3348/1/Buts4.pdf>
5. Стукаленко З. М. Оркестрове диригування: Навчально-методичний посібник (Ukrainian Edition)
<https://www.amazon.com/%D0%9E%D1%80%D0%BA%D0%B5%D1%81%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B5-%D0%B4%D0%B8%D1%80%D0%B8%D0%B3%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE-%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA-Ukrainian/dp/6139460638>
6. Стукаленко З. М. Народний оркестр як чинник професійного зростання майбутнього педагога-музиканта
<https://nz.lviv.ua/2019-1-15/>

6. Політика виставлення балів. Вимоги викладача.

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного контролю. Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівня теоретичних знань та практичних навичок з тем, включених до змістових модулів). Він здійснюється протягом семестру під час проведення аудиторних занять, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажанням підвищити попереднє оцінювання), організації самостійної роботи у формі опитування, виступів на практичних заняттях, контролю засвоєння навчального матеріалу,

запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо. Метою є перевірка рівня навчальних досягнень студента під час вивчення навчального матеріалу. Оцінка виставляється на практичному занятті з дисципліни на основі виконаного творчого завдання студента (гра оркестрових партій).

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю: виступ з основного питання; доповнення, використання музичного інструментарію, систематичність роботи на практичних заняттях, активність під час обговорення питань, участь у концертних виступах. Максимальний бал за виступ з питань практичного заняття – 14 балів.

Студент, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав поточних оцінок, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені практичні заняття, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

Вимоги викладача: обов'язкове відвідування навчальних занять; активність студента під час практичних занять; своєчасне виконання завдань самостійної роботи; відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені на консультаціях.

Не допустимо: пропуск занять без поважних причин; запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття.

Розподіл балів

Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни "**Оркестровий клас**", є сумою балів за виконання практичних завдань та самостійну роботу.

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальне завдання							Сума
Модуль 1			Модуль 2		Модуль 3		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	
14	14	14	14	14	14	15	100

T1, T2, ..., T7 – теми змістових модулів. Студент, який не з'являвся на заняття (незалежно від причин), а отже, не мав **поточних оцінок**, має право пройти поточний контроль під час консультацій.

Критерії оцінювання рівня навчальних досягнень студентів з курсу “Оркестровий клас (оркестр народних інструментів)”

Середньозва-	Оцінка	Оцінка за	

жений бал за національною шкалою	ECTS	національною шкалою	
90....100	A	“Відмінно” – 5 (зараховано)	Високий рівень виконання навчальної програми: чисте, бездоганне, стабільне, технічне виконання музичного твору. Звук у всіх його проявах (динаміка, тембр, артикуляція, ритм) відповідає художній образності. Якість володіння засобами і прийомами музичної виразності у розкритті інтонаційно-виражальних можливостей інструменту відмінна.
82....89	B	“Добре” – 4 (зараховано)	Високий рівень виконання навчальної програми: виконання чисте, стабільне, технічне з дотриманням авторського тексту, темпу, динамічних відтінків, складних ритмічних конфігурацій та мелізмів; належний рівень володіння штриховою технікою та звуком (динаміка, тембр, артикуляція, ритм). Якість володіння засобами і прийомами музичної виразності у розкритті інтонаційно-виражальних можливостей інструменту на належному художньо-технічному рівні.
74...81	C	“Добре” – 4 (зараховано)	Достатній рівень виконання навчальної програми: виконання чисте, стабільне, технічне. Артикуляція відповідає художній образності. Якість володіння засобами і прийомами музичної виразності у розкритті інтонаційно-виражальних можливостей інструменту добра. Інтерпретація відповідає художньому змісту музичного твору (з елементами творчості).
64.....73	D	“Задовільно” – 3 (зараховано)	Посередній рівень виконання навчальної програми: гра нестабільна, технічно недовершена, допускаються неточності нотного тексту. Артикуляція відповідає розкриттю музичного твору. Володіння інтонаційно-виражальними засобами музичної виразності задовільне.
60.....63	E	“Задовільно” – 3 (зараховано)	Посередній рівень виконання навчальної програми: гра нестабільна, технічно недовершена, з неповним дотриманням

			авторського тексту, темпу, динамічних відтінків, складних ритмічних конфігурацій та мелізмів; посередній рівень володіння штриховою технікою та звуком. Володіння інтонаційно-виражальними засобами музичної виразності задовільне.
35.....59	FX	“Незадовільно” – 2 (не зараховано)	Низький рівень виконання навчальної програми: гра нестабільна, мають місце зупинки, "бруд" при відтворенні нотного тексту. Артикуляція не відповідає розкриттю художнього змісту музичного твору. Володіння інтонаційно-виражальними засобами музичної виразності незадовільне.
0.....34	F	“Незадовільно” – 2 (незараховано)	Низький рівень виконання навчальної програми: гра нестабільна, з зупинками та повторами складних фрагментів твору з недотриманням авторського тексту, темпу, динамічних відтінків; низький рівень володіння штриховою технікою та звуком. Артикуляція не відповідає розкриттю художнього змісту музичного твору. Володіння інтонаційно-виражальними засобами музичної виразності незадовільне. Необхідна подальша значна робота (у тому числі й повторне вивчення курсу).

Питання, що виносяться на практичні заняття з дисципліни "Оркестровий клас"

Практичне заняття № 1. Тема: "Вивчення специфіки оркестрового та ансамблевого виконавства"

1. Аналіз структурних компонентів оркестрового виконавства.
2. Становлення та розвиток оркестрового мистецтва в Україні.
3. Класифікація оркестрів народних інструментів.
4. Основні форми та методи роботи в оркестровому класі.
5. Ознайомлення з різноманітними групами та інструментарієм оркестру.
6. Постановка виконавського апарату оркестрантів.
7. Робота над штрихами.

Практичне заняття № 2. Тема: "Укладання репертуару оркестру"

1. Вивчення біографічних даних авторів.
2. Ознайомлення з творчістю композиторів.
3. Розкриття розуміння загальнокультурного контексту епохи, в яку жив і творив композитор.
4. Розкриття індивідуальних рис стилю композиторів.
5. Музично-теоретичний аналіз оркестрових творів.
6. Критерії підбору репертуару в оркестровому класі.
7. Аналіз структури музичної форми: ладо-тональність, гармонія, метро ритм, особливості фактури викладу, характеристика основної мелодії як засобу музичної виразності, значення акомпанементу.
8. Ознайомлення з основами адаптації матеріалу до використання певним складом інструменталістів, з урахуванням їх виконавських можливостей: застосування навичок інструментування, аранжування, обробки.
9. Дотримання принципів оформлення партитури та окремих оркестрових партій (технічна зручність штрихів та їх відповідність характерові музичної фрази; технічна зручність аплікатури та її темброва відповідність характерові мелодії; врахування діапазону струно-щипкових інструментів (домри, балалайки) та правильне застосування знаків скорочення нотного письма; зручне для візуального сприйняття оформлення оркестрових партій).
10. Робота над звуко видобуванням.

Практичне заняття № 3. Тема: "Формування навичок оркестрової гри"

1. Вміння настроювати інструменти та чисте інтонування.
2. Роль та основні функції оркестрового твору (тема, підголосок, акомпанемент, бас, педаль, поліфонія, протистояння тощо).
3. Формування навичок колективної гри – „чуття партнера” (слухати інших під час виконання своєї партії).
4. Поняття „атака звука” (чітка подача звука та градація сили звука).
5. Розуміння диригентських жестів (ауфтакт, трактування тощо).
6. Формування штрихової та артикуляційної культури.
7. Засвоєння технічних оркестрових прийомів.
8. Навчання оркестрантів специфічної оркестрової динаміки.
9. Визначення та подолання технічних труднощів в оркестрових партіях.
10. Вміння самостійно працювати над оркестровими партіями.

11. Розвиток музичних здібностей студентів (музичного слуху, чуття метро-ритму, музичного мислення й пам'яті, уваги, образної уяви) у процесі роботи над оркестровими творами різних стилів і жанрів.
12. Застосування інструментально-виконавських умінь, набутих у класі основного музичного інструменту.
13. Формування репертуару оркестранта: доскональне засвоєння основної частини навчальної програми (виконання оригінальних творів різних жанрів і стилів та перекладень для оркестру або ансамблю).

Практичне заняття № 4. Тема: "Моделювання педагогічних ситуацій"

1. Участь першокурсників у роботі оркестрового практикуму: моделювання діяльності учасників оркестру.
2. Створення нестандартних педагогічних ситуацій; виконання навчальних завдань, поставлених диригентом-практикантом.
3. Спостереження за роботою старшокурсників з оркестровим колективом, аналіз їхніх педагогічних дій, оцінка власної діяльності.
4. Ідейна та художня цінність творів.
5. Різноманітність жанрів і тематики.
6. Багатоплановість використання творів (від заліків до концертного виконання).
7. Доступність у технічному та художньому співвідношенні.
8. Послідовність зростання виконавського рівня колективу.
9. Ускладнення навчальних завдань (подальший розвиток навичок народно-оркестрової та ансамблевої гри засобом вивчення більш складних творів великої форми, п'єс, мініатюр, обробок мелодій, творів сучасної музики).
10. Засвоєння складних прийомів оркестрового виконавства (glissando, staccato, spiccato, pizzicato).
11. Робота над оркестровим строем та ансамблем.
12. Дотримання точності темпу, ритму, штрихів, динаміки, агогіки відповідно до диригентського жесту.
13. Ескізна робота над творами засобом читання партій з аркуша (ознайомлення з творами, що можуть використовуватись у роботі з професійними та учнівськими оркестровими колективами).

Практичне заняття № 5. Тема: "Подальше удосконалення навичок оркестрової та ансамблевої гри"

1. Ускладнення навчальних завдань (подальший розвиток навичок народно-оркестрової та ансамблевої гри засобом вивчення більш складних творів великої форми, п'єс, мініатюр, обробок мелодій, творів сучасної музики).
2. Подальше засвоєння складних прийомів оркестрового виконавства (glissando, staccato, spiccato, pizzicato).

3. Робота над оркестровим строем та ансамблем.
4. Доскональне вивчення творів, які виносяться на екзамен з оркестрового класу та оркестрового диригування.

Практичне заняття № 6. Тема: "Моделювання професійної діяльності керівника оркестру"

1. Аналіз педагогічних ситуацій і диригентської діяльності студентів.
2. Виконання оригінальних творів для оркестру або ансамблю.
3. Добір та систематизація оркестрового репертуару для роботи з учнівськими оркестрами народних інструментів (ансамблями).
4. Розвиток комунікативних умінь у процесі диригентсько-оркестрової діяльності.
5. Робота з партитурами: читання партитури твору за фортепіано; музично-теоретичний аналіз твору; накреслення виконавського плану; визначення оркестрових труднощів.
6. Ескізна форма роботи над творами засобом читання партій з аркуша (ознайомлення з творами, що можуть використовуватись у роботі з професійними та учнівськими музично-інструментальними колективами).
7. Участь студентів у роботі оркестрового практикуму: моделювання діяльності учасників учнівського оркестру (ансамблю).
8. Ескізна робота над творами засобом читання партій з аркуша (ознайомлення з творами, що можуть використовуватись у роботі з професійними та учнівськими оркестровими колективами).

Практичне заняття № 7. Тема: "Концертна діяльність оркестру. Тематичні концерти"

1. Практична реалізація знань та виконавських умінь: 1) виконання перед комісією завдань, що виносяться на модульний контроль (гра партій дуетами, тріо, квартетами); 2) публічний виступ на академічному концерті та заліку); 3) участь в екзамені з оркестрового диригування студентів IV к.
2. Подальший розвиток навичок оркестрового виконавства, артистизму та сценічної культури засобом концертної та музично-просвітницької діяльності.
3. Педагогічний аналіз концертних виступів.
4. Аналіз педагогічних ситуацій і диригентської діяльності студентів.
5. Закріплення навичок оркестрового виконавства та сценічної культури засобом концертної та музично-просвітницької діяльності.
6. Музично-просвітницька діяльність у дитячій філармонії, загальноосвітніх та музичних школах.
7. Педагогічний аналіз концертних виступів колективу.

8. Аналіз власної диригентсько-оркестрової діяльності.
9. Реалізація завдань педагогічної художньо-комунікативної діяльності майбутнього вчителя музики у процесі навчальних занять і практичної діяльності через впровадження інтегративних моделей діяльності в оркестровому класі.
10. Самоактуалізація студентів у формуванні стрижневих елементів педагогічно-виконавської майстерності, що забезпечується формуванням музичних компетентностей.

7. Підсумковий контроль

З навчальної дисципліни "Оркестровий клас" передбачена така форма підсумкового семестрового контролю, як залік, екзамен

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73		
60-63	задовільно	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Усім студентам, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з дисципліни (набрали не менше 60 % від 100 балів), сумарний результат семестрового контролю в балах та оцінка за національною шкалою ("зараховано", "не зараховано") та за шкалою ECTS заноситься у Відомість обліку успішності та залікову книжку студента.

Заповнена та оформлена відомість обліку успішності повертається у деканат у визначений термін особисто викладачем.

У випадку отримання менше 60 балів (FX в ECTS) за результатами семестрового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості.